

PER ANTONI BATISTA
@antonibatistav

TERESA FERRÉ I LA MEMÒRIA DE LA BATALLA DE L'EBRE UNA ACADÈMICA BRILLANT PER RECORDAR-NOS LA NOSTRA NORMANDIA

Periodista

Doctor en Ciències de la Comunicació i música, ha estat redactor de l'«Avui» i «La Vanguardia». És autor d'una vintena de llibres sobre els conflictes irlandès i basc, la memòria de la lluita antifrancquista i la música. «Clandestins» és el seu últim títol.

Càrrega d'il·lusions i idees. Més d'hora que tard l'ampostina aconseguirà que, a partir de l'homenatge a les víctimes dels dos bàndols, creixi una necessària pedagogia de totes les reconciliacions

Per situar la importància d'història pura i de memòria col·lectiva de la Batalla de l'Ebre, Teresa Ferré diu que és la nostra Normandia, un episodi especial que va decidir el curs de la Guerra Civil, potser l'enfrontament més noble entre dos bàndols que es reconeixien herois recíprocs, i un patrimoni sentimental igualment repartit que, en ser tan enorme, va tocar moltíssimes famílies. Morts i ferits, desapareguts, presos...

Teresa Ferré i Panisello (Ampostà, 1974) coneix molt bé tot això, primer perquè ho ha viscut i hi ha crescut, després perquè ho ha estudiat des de la seva llicenciatura i aviat doctorat en Ciències de la Comunicació, i una diplomatura en Història Contemporània. Una trajectòria acadèmica brillant a la URV i sobretot a la UAB —n'és professora associada— que l'ha acreditada com una de les grans expertes en el fotoperiodisme de la guerra, singularment l'imprescindible Agustí Centelles. Quan la meritocràcia és evident, els nomenaments polítics reconcilien amb la política que els nomena.

Per si no n'hi hagués prou, Teresa Ferré té una solventíssima experiència institucional, primer al Departament de Presidència de la Generalitat, i en acabat a l'Institut Ramon Llull (IRL). A la Generalitat, «viví» als despatxos de les precioses golfes gòtiques, vistes pati dels Tarongers i oïdes al carilló, una agradable pausa musical cada migdia. Una de les coses boniques que des d'allà —en fructífera col·laboració amb el lideratge territorial del delegat Lluís Salvadó— es va impulsar, va ser justament el Consorci Memorial

dels Espais de la Batalla de l'Ebre, creat el 2001, que ara dirigeix. Després, a l'Institut Ramon Llull, l'organisme encarregat de promoure la cultura catalana a l'exterior, Teresa Ferré va ser la responsable de la complexa àrea de publicacions.

Coneix molt bé aquest episodi de la Guerra Civil perquè ho ha viscut, hi ha crescut i ho ha estudiat

Se la considera una de les grans expertes en el fotoperiodisme de guerra, sobretot l'imprescindible Agustí Centelles

Ara al capdavant del Memorial podrà deixar anar la seva saviesa i la seva experiència

Va contribuir a prendre decisions i va revisar tot el que entrava i sortia d'impremta en la meravellosa aventura de la Fira del Llibre de Frankfurt de 2007, on Catalunya va ser-ne convidada d'honor, amb joies com el logotip i el grafisme de Miquel Barceló i els preciosos discursos d'inauguració i clausura de Quim Monzó i Baltasar Porcel. Normalment, els consellers despatxen amb els secretaris i directors generals, però en el cas de Teresa Ferré, tant el president Maragall com el conseller

primer Bargalló, després director de l'IRL, feien una excepció: els agradava parlar i despatxar amb Teresa Ferré.

Ara, al capdavant del Memorial, podrà deixar anar la seva saviesa i la seva experiència, amb l'aportació creativa originalment meridional d'equilibrat còctel entre la prudència i la gosadia. Arriba, com sempre que arriba a algun lloc, carregada d'il·lusió i d'idees, i no dubtin que té el tremp suficient per posar-les en pràctica. Més d'hora que tard aconseguirà que Catalunya valori i senti l'Ebre com Europa sent Normandia. I que, aquí com allà, a partir de l'homenatge a les víctimes dels dos bàndols, creixi una necessària pedagogia de totes les reconciliacions.

Quan, l'any 1988, vaig fer una sèrie de reportatges sobre aquells episodis commemorant-ne el cinquantè aniversari, el general Lister, comunista que era al més alt comandament del V Regiment, em parlava de la valentia de les unitats de l'enemic. I també del factor nacional que Catalunya hi dirimia, a tomb de la visita del president Companys, per agrair als soldats la defensa del país a la línia de front més dura i decisiva. Lister, emocionat quan m'ho explicava, va formar la guàrdia per retre-li honors de cap de govern, i li va regalar la seva pistola, que Machado havia portat al vers, per correspondre aquell gran home que el va impressionar tant. Teresa Rebull, amb lletra de Josep Gual i Lloberas, va cantar el *Paisatge de l'Ebre*, que, segons Manuel Vázquez Montalbán, és la millor cançó de la Guerra Civil Espanyola.

«Avui he tornat /
a la serra de Pandols. /
I a la cova he trobat /
les sabates d'en Jaume...»